

Biebel in t Grunnegers: Ruth

1

1 t Vuil veur in tied van rechters dat ter ais hongersnood in t laand was. Dou ging n man oet Betlehem in Juda, mit zien vraauw en baaide zeuns, as boetenlander in kontrainen van Moäb wonen. 2 Dij man haitte Elimelech, zien vraauw Noömi en zien baaide jonges haitten Machlon en Kiljon, t wazzen Efratieten oet Betlehem in Juda. Aanland in kontrainen van Moäb bleven ze doar. 3 Dou sturf Elimelech, Noömi heur man, en zai bleef achter mit heur baaide zeuns. 4 Dij traauwden mit Moäbitische vraauwen. De aine haitte Orpa en de aandere Ruth. Zai bleven doar om en bie tien joar. 5 En dij twij, Machlon en Kiljon, sturven ook. En zo bleef dij vraauw achter, zunder heur man en heur baaide kinder.

6 Dou muik ze zok veerdeg mit heur baaide schoondochters om weerom te goan tou kontrainen van Moäb oet, want in t laand van Moäb haar ze vernomen dat de HEER om zien volk docht haar deur heur brood te geven. 7 Ze ging mit heur baaide schoondochters van t stee vot doar ze west haar, en zai gingen op pad, weerom noar t laand van Juda. 8 Noömi zee tegen heur baaide schoondochters: "Goa mor weerom, elk noar joen moekes hoes. Ik hoop dat de HEER goud veur joe wezen mag, net as ie goud west hebben veur de manlu dij sturven binnen en veur mie, 9 en dat de HEER joe t geven mag, dat ie rust kriegen, elk in t hoes van zien aigen man." Dou smokte zai heur, mor zai begunden haard te schraiven. 10 Ze zeden tegen heur: "Nee, wie willen mit joe weerom noar joen volk." 11 Mor Noömi zee: "Goa toch weerom, mien dochters, waarom zol ie mit mie mitgoan, ik krieg ja toch gain kinder meer dij joen man worden kinnen. 12 Goa toch weerom, mien dochters, ik bin ja te old veur n man. Al zol ik ook zeggen dat ter hoop veur mie was, al zol ik alderdeegs vannaacht nog bie n man sloopen en nog zeuns kriegen, 13 zol ie den nog wachten dat dij groot binnen? Zol ie den zo laank zunder man kinnen? Nee wichter, t is veur mie nog veul stoerder as veur joe, want de haand van de HEER is tegen mie." 14 Mor zai begunden vannijs te schraiven. Orpa smokte heur schoonmoeke, mor Ruth huil zok stief aan heur vaast. 15 "Kiek," zee Noömi, "dien schoonzuster is weeromgoan noar heur volk en goden. Goa dien schoonzuster toch achternoa." 16 Mor Ruth zee: "Ie mouten mie nait zo prezzen joe in steek te loaten en weerom te goan. Doar ie hènngoan, goa ik hèn, doar ie snaachts sloopen, sloap ik; joen volk is mien volk en joen God is mien God. 17 Doar ie staarven, wil ik ook staarven en doar ook begroaven worden. De HEER mag mie k-wait-nait-wat doun as nait dood allenneg mie bie joe vothoalen zel." 18 Dou zai zag dat ze vastbesloten was mit heur mit te goan, huil ze op mit tegen heur te proaten.

19 Zo gingen zai mit heur baaident noar Betlehem tou. Dou zai in Betlehem kwammen, ruik haile stad oetstuur en t vraauwvolk zee: "Is dat nou Noömi?" 20 Mor zai zee tegen heur: "Zeg toch nait Noömi tegen mie, mor nuim mie Mara, want de Aalmachtege het mie t slim bitter moakt. 21 Vol bin ik votgoan, leeg het de HEER mie weeromkommen loaten. Woarom zol ie mie nog Noömi nuimen nou de HEER zok tegen mie verkloard het en de Aalmachtege mie kwoad aandoan het?" 22 Noömi kwam weerom, en heur schoondochter, de Moäbitische Ruth was bie heur, oet de velden van Moäb. Zai kwammen in Betlehem in t begun van gaarst zichten.

2

1 Nou haar Noömi nog familie van manskaant, n schatriek man oet familie van Elimelech, dij Boäz haitte.

2 Ruth, de Moäbitische, zee n moal: "Ik mos mor es noar t laand te oaren zuiken bie ain dij t goud mit mie maint." Noömi zee: "Tou mor, mien wicht." 3 Zai ging op pad, kwam op t laand en ging achter zichters aan te oaren zuiken. Nou wol t gevaal dat ze terechtkwam op n kaamp laand van Boäz, dij oet familie van Elimelech was. 4 En kiek, Boäz kwam tou Betlehem oet en zee tegen zichters: "De HEER

is mit joe!" en zai zeden tegen hom: "De HEER mag joe zegen!" 5 Boáz vruig aan zien knecht, dij veurman van zichters was: "Bie wèl heurt dij jonge vraauw?" 6 "Dat is n jonge vraauw oet Moäb," zee veurman, "dij mit Noömi oet t laand van Moäb weeromkommen is. Zai vruig of zai wel oaren zuiken en verzoameln mog bie schoven achter zichters aan. 7 Zai het in schrip west van vanmorgens vroug òf aan tot aan nou tou. t Is nait ain, dij veul in hoes zit." 8 Boáz zee tegen Ruth: "Luster ais, mien wicht, goa nait op n aander stok laand zuiken. Doe most hier nait votgoan, kinst hier wel bie vraauwlu blieden. Sloet die mor bie heur aan. 9 Dat is t laand doar ze aan t zichten binnen, goa der mor achter aan. Ik heb aarbaiders t goud zegd dat ze die ofblijeden mouten en astoe dörst hest, kinst noar voaten goan en drinken van wat aarbaiders scheid hebben." 10 Dou vuil ze veur hom op knijen, boog zok deel en zee tegen hom: "Hou kin t, dat ie t zo goud mit mie veurhebben. Ik bin ja hail gainent van joen volk." 11 "Ze hebben mie al laank en braid verteld," zee Boáz, "wat ofstoe al nait veur dien schoonmoeke doan hest dou dien man sturven was. Dastoe bie dien olders votgoan bist oet dien geboortelaand noar n volk dastoe nog nait konst. 12 Mag de HEER die vergelden wastoe doan hest; dat t volle loon van de HEER, de God van Israël, onder wèl zien vleugels doe schoel zocht hest, die touvaalt." 13 Zai zee weerom: "Ik stoa wel bie joe in gunst, mien heer, mit dat ie mie zo troostriek en vrundelk tousproken hebben. k Bin ja èns gainent van joen maaiden."

14 Dou t schaftied was, zee Boáz tegen heur: "Kom mor hier te broodeten en stip dien plak brood mor in wien." Zai ging bie zichters zitten en hai langde heur pofst koorn aan, Zai dee zok te goud en huil ook nog over. 15 Dou ze weer in t èn kommen was om oaren te zuiken, zee Boáz tegen zien aarbaiders: "Tussen schoven mag ze ook zuiken. Dou heur nait te kòrt. 16 Trek alderdeegs mor wat veur heur tou schoven oet dat zai t opzuiken kin. En nait roeg tegen heur wezen!" 17 Tot aan oavend tou zöchde ze op t laand en dörste dou oet wat ze zocht haar: sikkom n haalf mud gaarst. 18 Zai pakte t op en ging weer noar stad tou.

Dou heur schoonmoeke zag wat ze bie nkander zocht haar en ze oetpakte wat ze overhouden haar van t eten en heur dat gaf, 19 zee heur schoonmoeke tegen heur: "Waar hestoe zocht vandoag, waar hestoe wel aarbaid? Man dij acht op die geven het is te priesen!" Zai vertelde heur schoonmoeke dou bie wèl of ze waarkt haar: "Dij man doar ik vandoag bie aarbaid heb, hait Boáz." 20 Dou zee Noömi tegen heur schoondochter: "Mag de HEER, dij zien traauw nait voaren loaten het veur dij leventeg en dij dood binnen, hom zegen." En Noömi ging wieder: "Dij man is alderdeegs nog familie van ons en ain van ons lözzers." 21 Ruth, dij Moäbitische, zee: "Hai het ook nog tegen mie zegd: 'Blief mor stoef bie mien waarkvolk, totdat bie mie aal waait en gaarst zichten aan kaant is.'" 22 "Goud mien wicht," zee Noömi tegen Ruth, "blief mor mooi bie zien vraauwlu, den kinnen ze die op n aander laand ook nait te noa kommen." 23 Zo bleef zai stoef bie Boáz zien vraauwvolk aan t oaren zuiken, tot gaarst en waait zichten aan kaant wazzen. En ze bleef bie heur schoonmoeke wonen.

3

1 Noömi, heur schoonmoeke, zee tegen heur: "Mien wicht, zol ik gain vasteghaid veur die zuiken, dat die t goud goan zel? 2 Boáz, bie dij zien vraauwlu doe west hest, is ja nog familie van ons. Dij is vanoavend op dörstedeel aan t gaarst wannen. 3 Wask en zaalf die, dou dien overlaid aan en goa noar dörstedeel tou, mor zo, dat hai die nait vernemt veur en aleer hai etendrinken doan het. 4 As hai zok deellegt mostoe goud acht geven op t stee doar hai ligt. Goa doar noar tou, sloag t dek bie zien voutenèn op en leg die doar deel. Den dut hai wel blieden wastoe doun most." 5 "Aal wat ie zeggen zel ik doun," zee Ruth. 6 Zai ging dou noar dörstedeel tou en dee ales zo as heur schoonmoeke heur t besteld haar.

7 Noa etendrinken was t Boáz goud te moude en hai legde zok deel aan t èn van n zoadbult. Dou kwam zai hail stil bie hom, sluig bie zien vouten dek op en legde zok deel. 8 t Was middernaacht dou man kèl wakker wer, om zok tou vuilde en vernam dat ter n vraauw bie hom aan t voutenèn lag. 9 Hai vruig: "Wel bistoe?" "Ik bin Ruth," antwoordde zai, "joen dainstmaaid. Spraaid joen vleugel oet over joen dainstmaaid want ie binnen lözzer." 10 Dou zee hai: "Dat de HEER joe zegen mag, mien wicht. Doe

hest dien traauw nog beter bewezen as destieds, mit nait achter jongkerels aan te lopen, netglik of zai riek of aarm wazzen. 11 Wees mor nait baang, mien wicht, aal wastoe zegd hest, zel ik veur die doun, want t is aalgemain bekend in dizze stad dastoe n degelke vraauw bist. 12 Mor aalhouwel ik dien lözzer bin, is der nog n lözzer en dij is die sibber as ik. 13 Blief hier vannaacht. As hai mörgenvrouw joe lözzen wil, goud, loat hom joe den lözzen. As hom doar niks aan gelegen ligt, dou ik t, zo woar as de HEER leeft. Blief aan mörgentied tou liggen."

14 Zo bleef zai aan zien voutenèn liggen aan mörgentied tou. Veur en aleer men ain onderschaaiden kon, ston ze op, want hai wol nait dat t bekend wer dat ter n vraauw op dörstee west haar. 15 Hai zee: "Kom hier mit dien omslagdouk dij ie droagen en hol dij op." Zai huil hom op en hai meette doar zès moat gaarst in òf en legde heur dij op. 16 Dou zai bie heur schoonmoeke weeromkommen was zee dij: "Hou is die t vergoan, mien wicht?" Zai vertelde heur t aalmoal wat man heur doan haar. 17 "Dizze zès moat gaarst het hai mie geven," zee ze, "want hai zee tegen mie: 'Kom nait mit lege handen aan bie dien schoonmoeke.'" 18 Dou zee Noömi: "Hol die trankiel, mien wicht, totdast waist hou of t oetpakt. Want dij man zel nait rusten veur hai dizze zaak vandoag nog tou n goud èn brocht het."

4

1 Ondertussen was Boáz noar poort tou goan en haar zok doar deelzet. Dou kwam lözzer hom verbie, doar Boáz t over had haar. "Ie doar, kom ais even hier zitten," zee Boáz. Man ging dou zitten. 2 Van oldsten van stad vruig Boáz tien man om zitten te goan en dat deden ze. 3 Dou zee hai tegen lözzer: "Noömi, dij oet t laand van Moäb weerom is, zel t stok laand verkopen dat van ons bruier Elimelech west het. 4 Nou haar ik docht, en ik zeg joe t nou, koop ie t, doar dij hier zitten en oldsten van mien volk bie binnen. Voldou joen plicht as lözzer as ie dat willen. Mor zeg mie as ie joen plicht as lözzer nait voldoun, dat ik t wait. Want der is gainain om te lözzen boeten joe, en den kom ik." Dou zee hai: "Ik zel lözzen." 5 Dou zee Boáz: "Op dag dat ie t laand aanveerden oet handen van Noömi, krieg ie Ruth ook, dij vraauw oet Moäb, doar de man van sturven is, om dij zien noam in stand te holden op zien aarfdail." 6 Dou zee dij lözzer: "Hier zel ik nait veur börgen kinnen, mien aarfdail zol meschain te gronde goan. Wees ie de lözzer veur wat ik lözzen mos, want börgen kin ik t nait. 7-8 Koop ie joe t mor." En hai dee zien schoug oet. (In Israël was in olde tieden mit lözzen en ruilen gebruik dat, om de haile zaak vaast te leggen, ain zien schoug oetdee en aan aander gaf. Zo haar dat zien beslag in Israël.) 9 Boáz zee tegen oldsten en tegen aal t volk: "Vandoag bin ie getugen dat ik aal wat van Elimelech west het en van Kiljon en Machlon, koop oet handen van Noömi. 10 Ruth, de Moäbitische vraauw van Machlon, neem ik mie as vraauw om noam van heur versturven man in stand te holden op zien aarfdail. Zo zel zien noam maank sibben, volk en oldsten nait verloren goan." 11 Aal t volk in poort en oldsten mit, zeden dou: "Wie binnen getugen. Dat de HEER dizze vraauw dij in joen hoes komt, moaken mag geliek as Rachel en as Lea, dij baaident t hoes Israël baauid hebben. Gedroag joe klouk in Efrata en wor vernuimd in Betlehem. 12 Dat joen hoes wezen mag as t hoes van Peres, zeun van Tamar en Juda, deur t noageslacht dat de HEER joe oet dizze jonge vraauw geven zel."

13 Zo nam Boáz Ruth en zai wer zien vraauw, en hai haar gemeinschop mit heur. De HEER muik dat zai in verwachten kwam en n zeun kreeg. 14 De vraauwlu zeden dou tegen Noömi: "Loat ons de HEER priesen dij niks verzuumd het om joe heden n lözzer te geven. Dat van zien noam in Israël hoog opgeven worden mag. 15 Joen ziel zel hai weer leventeg moaken en hai zel joe onderhouden op joen ol dag. Joen schoondochter dij wies mit joe is, het hom ja ter wereld brocht. Zai is joe meer weerd as zeuven zeuns." 16 Noömi zette t kind op heur schoot en verzörgde t. 17 Buurvraauwen gavven hom n noam: "Der is n zeun veur Noömi geboren," zeden ze, en zai nuimden hom Obed. Hai is de voader van Isaï, voader van David.

18 Dit is t noageslacht van Peres: van Peres was Chesron, 19 van Chesron was Ram, van Ram was Amminadab, 20 van Amminadab was Nachson, van Nachson was Salmon, 21 van Salmon was Boáz, van Boáz was Obed, 22 van Obed was Isaï en van Isaï, David.